

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 martie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan și Ion Guzun,

 judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 17 februarie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, declarat de către avocatul Bobeică Călin în numele inculpaților

Muntean Larisa Xxx, născută la xxxxxx,
originară din s.Xxxxxxxxxx, r-nul Xxxxxx,
domiciliată în mun.Xxxxxxxxx, or.Xxxxxxxxx,
str.Xxxxxxxxxxxxxx

și

Strestian Ștefan Xxxxx, născut la xxxxxx,
originar și domiciliat în mun.Xxxxxxxxx,
or.Xxxxxxxxx, str.Xxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 26.03.2015 - 17.02.2016,

2. Instanța de apel: 15.04.2016 - 29.11.2016,

3. Instanța de recurs: 06.02.2017 - 14.03.2017.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 17 februarie 2016, Muntean Larisa și Strestian Ștefan au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.191 alin.(4) Cod penal la câte 7 ani închisoare, fiecare.

Acțiunea civilă înaintată de Brașoveanu Nina, a fost admisă în principiu, urmând ca instanța civilă să se expună asupra cuantumului despăgubirilor.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Muntean Larisa și Strestian Ștefan, în perioada anilor 2005-2011, acționând împreună și de comun acord, locuind în apartamentul nr.xx, str.Xxxxxxxxx, din or.Xxxxxxxxx, mun.Xxxxxxxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Brașoveanu Nina, în perioada când aceasta se afla peste hotarele R.Moldova, fiindu-le încredințate în administrare apartamentul indicat și bunurile materiale care se aflau în acest apartament, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane și acționând prin intenție din motive de profit, au însușit ilegal de la Brașoveanu Nina bani în sumă de 4500 euro, echivalentul sumei de 72000 lei, un lăntișor din aur cu cruciuliță la prețul de

4600 lei, mașină de spălat automată de model „Indesit” la prețul de 4000 lei, un televizor de model „Daewoo” la prețul de 2500 lei, un televizor mic de model neidentificat de culoare gri la prețul de 1000 lei, un centru muzical de model „Sharp CD-XP110H” de culoare gri la prețul de 1800 lei, 25 litri de ulei de măsline în valoare totală de 2500 lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții mari, în sumă totală de 88400 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul, avocatul A.Savva în numele inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian și inculpații, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care L.Muntean și Șt.Strestian să fie condamnați conform învinuirii înaintate, în baza art.191 alin.(5) Cod penal, la câte 10 ani închisoare, fiecare, invocând că instanța neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpaților, deoarece în cauză au fost acumulate suficiente probe ce dovedesc vinovăția acestora în cauzarea daunei materiale părții vătămate N.Brașoveanu, în sumă totală de 121000 lei, în proporții deosebit de mari; - declarațiile părții vătămate și a martorilor M.Beșelea, E.Costin și T.Costin neîntemeiat au fost apreciate critic de către instanță; - faptul sustragerii se confirmă și prin procesul-verbal de percheziție din 17.12.2014; - instanța nu a apreciat obiectiv declarațiile inculpaților, și anume că Șt.Strestian a afirmat că a găsit un lăncșor de aur în apartamentul părții vătămate, care ulterior l-a pierdut și că a depistat sume bănești, iar L.Muntean a recunoscut că a primit de la N.Brașoveanu bunuri și sume bănești din partea lui;

- avocatul A.Savva în numele inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian și inculpații, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că partea vătămată N.Brașoveanu nu neagă circumstanțele relatate de către inculpați; - din banii transmiși de către partea vătămată au fost efectuate lucrări de întreținere a apartamentului, au achitat școala auto a fiului lui N.Brașoveanu, iar restul banilor au fost restituiți la venirea dânzei de peste hotarele țării; - înainte de venirea inculpaților în apartament, aceștia nu au fost informați despre faptul existenței anumitor sume bănești în locuință și nici nu a fost indicat ce bunuri au fost în apartament; - inculpații nu au însușit bunurile pretinse de partea vătămată, centru muzical de model „Sharp” a fost procurat de Șt.Strestian de la V.Ursu, fapt confirmat și de martor, iar televizorul de model „Daewoo” a fost cumpărat de către inculpați, din sursele lor personale din magazinul „Bomba” în ianuarie 2005.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de avocatul A.Savva în numele inculpaților și a inculpaților. A fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care L.Muntean și Șt.Strestian au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.191 alin.(5) Cod penal la câte 8 ani și 6 luni închisoare, fiecare. În rest, sentința a fost menținută.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpații Muntean Larisa și Strestian Ștefan, având scopul delapidării averii străine cu cauzarea de daune proporții deosebit de mari, au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.191 alin.(5) Cod penal, în următoarele circumstanțe.

Muntean Larisa și Strestian Ștefan, în perioada anilor 2005-2011, împreună și de comun acord între ei, locuind în ap.xx din str.Xxxxxxxx, or.Xxxxxxx, mun.Xxxxxxxx, ce aparține lui Brașoveanu Nina, în timp ce ultima se afla peste hotarele R.Moldova, fiindu-le încredințate în administrarea lor mijloace bănești și alte bunuri materiale, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, acționând prin intenție directă din motive de profit, au însușit ilegal de la Brașoveanu Nina bani în sumă de 4500 euro, echivalentul a 72000 lei echivalentul sumei de 72000 lei, un lăntșor din aur cu cruciuliță la prețul de 4600 lei, un ceas de buzunar din metal la prețul de 1500 lei, un telefon mobil de model „Dual-33”, cu nr.IMEI 359811035074001, la prețul de 3000 lei, mașină de spălat automată de model „Indesit” la prețul de 4000 lei, un televizor de model „Daewoo” la prețul de 2500 lei, un televizor mic de model neidentificat de culoare gri la prețul de 1000 lei, un centru muzical de model „Sharp” de culoare gri la prețul de 1800 lei, o mașină multifuncțională de bucătărie de model „Mulinex” la prețul de 2000 lei, o mașină electrică de tocat carne la prețul de 1500 lei, o masă pentru sufragerie la prețul de 3000 lei, două scurte din piele de dame în valoare de 1500 lei, și respectiv, de 5000 lei, 25 litri de ulei de măsline în valoare totală de 2500 lei, detergenți, produse de igienă de producție italiană în valoare totală de 15000 lei, un set din plastic pentru baie în valoare de 100 lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 121000 lei.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, analizând probe acumulate la cauza penală și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajunge la concluzia că acestea confirmă vinovăția inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal.

Concluziile privind vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate instanța și-a bazat-o pe declarațiile părții vătămate N.Brașoveanu, a inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian, a martorilor T.Costin, E.Costin, M.Beșelea, E.Pantelei, V.Ursu, V.Ledeniova, și actele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului, de ridicare, de cercetare a instrucțiunilor, de percheziție la domiciliul inculpaților din 17.12.2014, de examinare a obiectelor ridicate, instrucțiunile de exploatare a televizorului de model „Daewoo”, a mașinii de spălat „Indesit”, a centrului muzical de model „Sharp CD-XP100H”, talonul de garanție a mașinii de spălat „Indesit”, din care rezultă că inculpații au însușit de la partea vătămată bunuri în sumă totală de 121000 lei.

Astfel, instanța a constatat că aceste probe coroborează între ele și demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, deoarece cert a fost stabilit că de la partea vătămată au fost însușite bunuri materiale în proporții deosebit de mari. Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian, indicând că acestea au fost date cu scopul de a evita răspunderea penală pentru fapta comisă.

În acest context, instanța de apel a menționat că, soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă, ține cont în deplină măsură de prevederile art.7, 61, 75-77 Cod penal, de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpaților, care anterior nu au fost judecați, nu au recunoscut vina și că circumstanțe agravante și atenuante nu au fost reținute, a conchis că acestora urmează a le fi aplicată pedeapsa

închisorii, considerând că o astfel de pedeapsă va avea drept scop ca inculpații să-și revizuie atitudinea față de valorile sociale și comportamentul față de membrii societății.

5. Împotriva hotărârii nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul C.Bobeică în numele inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian care, invocând temeiul prevăzute de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie achitați, pe motiv că partea vătămată nu a infirmat declarațiile acestora privind transmiterea a unor sume mici de bani și că din acești bani au fost efectuate lucrări de întreținere a apartamentului, au schimbat țevile, au fost procurate covoare, draperii, au achitat școala auto a fiului lui N.Brașoveanu, iar restul banilor de aproximativ 1500 euro i-au fost restituiți la venirea acesteia de peste hotarele țării, fapt care nu a fost negat de ultima; - partea vătămată nu a declarat ce bunuri a avut înainte ca inculpații să se instaleze în apartamentul ei, aceasta nu le-a dat în administrare careva bunuri și nici bani; - inculpații nu au însușit nici un bun ce nu le aparține lor din locuința părții vătămate; - la întoarcerea lui N.Brașoveanu în țară inculpații i-a predat toate bunurile ce-i aparțineau, iar aceasta nu a avut careva pretenții față de inculpați; - declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, deoarece acestea au fost depuse cu scop de răzbunare pentru faptul că L.Muntean s-a adresat în judecată cu cerere privind încasarea datoriei, care a fost admisă prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 07.10.2014, fiind dispusă încasarea din contul lui N.Brașoveanu în beneficiul lui L.Muntean a sumei de 1000 euro cu titlul de datorie, iar în perioada 2011-2014, pînă la adresarea lui L.Muntean în judecată cu cererea dată, N.Brașoveanu nu a avut careva pretenții față de inculpați.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia consideră că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.191 Cod penal, și anume latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate, din care motiv instanțele de fond au dat o apreciere eronată probelor, astfel greșit au condamnat inculpații, solicitând achitarea acestora.

În acest sens Colegiul penal atestă că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Potrivit materialelor cauzei se constată că, prima instanță verificând probele administrate în cauză, *a constatat că inculpații au delapidat bunurile părții vătămate în sumă totală de 88400 lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții mari*, recunoscându-i vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel, casând sentința primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care i-a recunoscut vinovați și i-a condamnat pe L.Muntean și Șt.Strestian în baza art.191 alin.(5) Cod penal, a constatat circumstanțele de fapt indicate de organul de urmărire penală în rechizitoriu, precum că inculpații au însușit de la partea vătămată mijloace bănești și alte bunuri materiale încredințate în administrarea lor, în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 121000 lei.

Analizând hotărârile atacate, Colegiul penal constată greșite concluziile atât a instanței de apel care i-a condamnat pe inculpați în baza art.191 alin.(5) Cod penal, cât și a primei instanțe, care a considerat dovedită vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal.

Reieșind din materialele dosarului, L.Muntean și Șt.Strestian, au fost puși sub învinuire în baza art.191 alin.(5) Cod penal - delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea lor, săvârșită de două persoane, în proporții deosebit de mari.

Colegiul atestă că, latura obiectivă a delapidării se caracterizează prin comiterea acțiunii îndreptate spre însușirea ilegală a bunurilor altei persoane fizice sau juridice, în a cărei posesie sau detenție se află. Luarea bunului se face anume de la această persoană - fizică sau juridică - acțiune prin care se aduce atingere poziției bunurilor din sfera ei patrimonială, producându-i pagube materiale. Caracterul ilegal al însușirii se exprimă prin scoaterea de către făptuitor, fără temei, a bunului din posesia sau detenția altei persoane și trecerea acestuia, fără nici un drept, în stăpânirea sa, ținând cont de faptul că acest bun i-a fost încredințat în administrare și putea fi utilizat numai potrivit destinației.

Delapidarea este o infracțiune de rezultat (componentă materială) și se consideră consumată din momentul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, iar făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile străine după dorință.

Potrivit învinuirii, inculpații L.Muntean și Șt.Strestian sunt acuzați de organul de urmărire penală în delapidarea bunurilor care aparțineau părții vătămate N.Brașoveanu, cum ar fi: un ceas de buzunar la prețul de 1500 lei, un telefon mobil de model „Dual-33” la prețul de 3000 lei, o mașină multifuncțională de bucătărie de model „Mulinex” la prețul de 2000 lei, o mașină electrică de tocat carne la prețul de 1500 lei, o masă pentru sufragerie la prețul de 3000 lei, două scurte din piele în valoare totală de 6500 lei, detergenți și produse de igienă de producție italiană în valoare totală de 15000 lei, un set din plastic pentru baie în valoare de 100 lei și bani în sumă de 4500 euro.

Însă nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești, nu au fost prezentate probe obiective, care ar confirma că bunurile materiale sus menționate se aflau în apartamentul transmis inculpaților în administrare, la momentul instalării lor în acest apartament.

Colegiul penal conchide că, în lipsa unor probe obiective care ar confirma faptul procurării lor de către partea vătămată, existenței acestora în apartament la momentul plecării proprietarului peste hotare, ori faptul delapidării lor de către inculpați, învinuirea în delapidarea acestor bunuri nu este probată și acestea urmează a fi excluse din lista bunurilor reținute în sarcina inculpaților.

Mai mult, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul inculpaților au fost depistate și ridicate doar mașina de spălat „Indesit”, televizor „Daewoo”, centru muzical

„Sharp”, ulei de măsline, produse chimice de uz casnic - detergenți de la diferiți producători, săpun lichid, diferite unguente, balsam pentru haine, pachete cu hârtie igienică și șervețele igienice, care au fost transmise părții vătămate la păstrare. Careva alte bunuri indicate de către partea vătămată, precum că au fost însușite de către inculpați, nu au fost depistate, iar aceștia din urmă neagă categoric prezența acestora în apartament și însușirea lor, cu excepția lăncișorului cu cruciulița de aur pe care inculpatul Șt.Strestian a recunoscut că l-a luat din apartament și l-a purtat, însă ulterior l-a pierdut.

Referitor la învinuirea adusă inculpaților, că ar fi delapidat de la partea vătămată bani în sumă de 4500 euro, Colegiul penal, de asemenea consideră că aceasta nu a fost dovedită prin careva probe incontestabile.

În acest sens Colegiul reține că, conform declarațiilor inculpatului Șt.Strestian, date în cadrul primei instanțe, acesta a relatat că partea vătămată, fiind internată în spital, i-a comunicat unde are bani, însă nu i-a spus ce sumă are, iar la externarea acesteia dînsul i-a transmis banii și, după primirea lor, partea vătămată careva pretenții nu a avut. Aceste declarații nu au fost infirmate de către partea vătămată N.Brașoveanu.

Astfel, afirmațiile părții vătămate, precum că inculpații au însușit banii în sumă de 4500 euro, nu pot fi reținute, deoarece în confirmarea faptului că dînsa a avut și a lăsat în administrarea inculpaților suma dată, nu a prezentat nici o dovadă. Mai mult, din materialele cauzei rezultă că partea vătămată în anul 2011 a luat cu împrumut de la inculpata L.Muntean 1000 euro, restituindu-i, potrivit afirmațiilor sale, suma de 550 euro, ceea ce pune la îndoială faptul însușirii de la partea vătămată a sumei invocate de ea, de rînd ce singură a împrumutat bani de la L.Muntean.

Totodată, Colegiul penal reține că N.Brașoveanu s-a adresat la organele de drept cu cerere privind tragerea la răspunderea penală a lui L.Muntean și Șt.Strestian, care a fost recepționată de IP Buiucani la 02.10.2014, adică doar după ce L.Muntean, la 11.06.2014, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind încasarea de la aceasta a împrumutului în sumă de 1000 euro (f.d.13-14 v.1).

Reieșind din conținutul hotărîrii Judecătoriai Buiucani, mun.Chișinău din 07.10.20014, instanța a statuat că „instanța respinge și afirmația pârâtei privitor la faptul că suma de 1000 euro indicată în recipisă este suma pe care i-a restituit-o Muntean Larisa din datoria de 4500 euro, în recipisă fiind menționat „*am luat 1000 euro. Le întorc inclus luna ianuarie 2012*”, or, în cazul în care suma respectivă făcea obiectul restituirii unei datorii, Brașoveanu Nina nu își lua angajamentul de a întoarce suma dată...” (f.d.218-219, v.1).

Prin urmare, declarațiile părții vătămate sunt subiective și insuficiente de a le considera ca probă certă pentru a fi puse la baza condamnării inculpaților, ele nefiind confirmate prin alte probe obiective. Mai mult, nici un martor nu a indicat că ar fi văzut sau auzit că partea vătămată ar fi lăsat în administrarea inculpaților bani, dimpotrivă

aceștia au declarat că au văzut doar când inculpații primeau colete de la partea vătămată, însă nu le era cunoscut conținutul acestora.

De asemenea, instanța de recurs consideră că instanța de apel neîntemeiat au reținut în sarcina inculpaților însușirea astfel de bunuri ca: detergenți, produse de igienă de origine italiană în valoare totală de 15000 lei, deoarece însuși învinuirea înaintată inculpaților nu este clară și precisă din care s-ar deduce costul acestor bunuri, care s-ar fi aflat în apartamentul părții vătămate, pentru a putea deduce care bunuri au fost însușite, denumirea și cantitatea acestor bunuri, cât și prețul lor.

Colegiul penal atestă că, potrivit art.281 alin.(2), 296 alin.(2) Cod de procedură penală, actul de învinuire trebuie să cuprindă formularea învinuirii cu indicarea datei și locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Conform ordonanțelor de punere sub învinuire, L.Muntean și Șt.Strestian sînt acuzați că au delapidat „detergenți, produse de igienă de origine italiană în valoare totală de 15000 lei” (f.d.106, 112, 133 v.1).

În pofida prevederilor enunțate supra, organul de urmărire penală nu a indicat și nici constatat în ordonanțele menționate, ce bunuri de uz casnic (produse igienice) au sustras inculpații, denumirea, cantitatea și costul acestora. Prin urmare, rezultă că învinuirea înaintată lui L.Muntean și Șt.Strestian în această parte este una incorectă, incompletă și neclară.

Colegiul penal atestă că, conform art.8 alin.(1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă, mai mult ca atât nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

Potrivit art.24 alin.(2), 325 Cod de procedură penală, instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

La fel, conform art.389 alin.(1) Cod procedură penală, sentința de condamnare poate fi adoptată numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, trebuie să fie interpretate în favoarea inculpatului.

Reieșind din dispozițiile normelor menționate supra, instanța de judecată nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului, să-și întemeieze soluțiile pe presupuneri și dubii.

Colegiul penal conchide că, instanțele de fond, judecând cauza, și-au bazat concluziile despre vinovăția inculpaților în delapidarea bunurilor părții vătămate în proporții mari, inclusiv în proporții deosebit de mari, pe presupuneri și dubii, făcând o încadrare juridică eronată a acțiunilor lor, deoarece în materialele cauzei nu sunt prezente careva probe incontestabile, care cert ar demonstra prezența acestor daune cauzate părții vătămate.

Prin urmare, reținând circumstanțele sus menționate, Colegiul penal constată că vinovăția inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian a fost demonstrată doar în faptul că dînșii, în perioada 2005-2011, locuind în apartamentul lui Brașoveanu Nina, fiindu-le încredințate în administrare apartamentul indicat și bunurile materiale din acest apartament, au însușit ilegal bunurile părții vătămate, și anume a lănțișorului din aur cu cruciuliță la prețul de 4600 lei, a mașinii de spălat automată de model „Indesit” la prețul de 4000 lei, a televizorului de model „Daewoo” la prețul de 2500 lei, a televizorului mic de model neidentificat de culoare gri la prețul de 1000 lei, a centrului muzical de model „Sharp CD-XP110H” de culoare gri la prețul de 1800 lei și a 25 litri de ulei de măsline în valoare totală de 2500 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă, în sumă totală de 16400 lei.

Astfel, Colegiul penal conchide că vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii de delapidare a averii străine este dovedită prin probele administrate în cauză, și anume prin declarațiile parțiale date de inculpatul Șt.Strestian, prin care acesta a recunoscut că s-a folosit de lănțișorul din aur cu cruciuliță pe care l-a pierdut, de partea vătămată N.Brașoveanu, care a prezentat probe în confirmarea faptului că bunurile depistate în locuința inculpaților îi aparțin ei cu drept de proprietate, de martorii E.Costin, M.Beșelea, E.Pantelei, T.Costin, care a relatat că a văzut cum inculpatul Șt.Strestian a scos din apartamentul părții vătămate mașina de spălat „Indesit” și V.Ledeniova, care a indicat că fiind în apartamentul părții vătămate a văzut televizor, mașină de spălat, și materialele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului, de ridicare și cercetare a instrucțiunilor, de percheziție la domiciliul inculpaților din 17.12.2014, de examinare a obiectelor ridicate, instrucțiunile de exploatare a televizorului de model „Daewoo”, a mașinii de spălat „Indesit”, a centrului muzical de model „Sharp CD-XP100H”, talonul de garanție a mașinii de spălat ”Indesit”, iar acțiunile inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian urmează corect a fi încadrate în prevederile art.191 alin.(2) lit.b), c) Cod penal - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane,*

încredințate în administrarea lor, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile,

Deci, reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal concluzionează că argumentele recurentului, precum că inculpații nu au însușit nici un bun ce aparține părții vătămate, nefiind prezentate careva probe în acest sens, nu pot fi reținute ca temei de achitare a inculpaților, de rînd ce prin probele indicate *supra* s-a constatat cu certitudine delapidarea de către aceștia de la partea vătămată a bunurilor sus menționate.

Concomitent, Colegiul penal consideră neîntemeiată concluzia instanțelor de fond privind admiterea acțiunii civile, din următoarele considerente.

Potrivit art.219 alin.(1) Cod de procedură penală, persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrșirea acesteia pot înainta procurorului sau instanței de judecată acțiune civilă.

Conform art.221 Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea urmăririi penale pînă la terminarea cercetării judecătorești. Persoana care nu a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului penal, precum și persoana a cărei acțiune civilă a rămas nesoluționată, au dreptul de a înainta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

Colegiul penal verificînd materialele cauzei în raport cu motivele invocate în recurs constată că, în respectiva speță, N.Brașoveanu nu a înaintat acțiune civilă în conformitate cu prevederile art.221 Cod de procedură penală, nici la urmărirea penală, nici în instanța de judecată și nu a formulat careva cerințe ce ar fi fost valorificate prin înaintarea acțiunii civile conform prevederilor normelor procesual penale, indicate *supra*.

Prin urmare, recursul ordinar declarat de avocat urmează a fi parțial admis, cu casarea sentinței primei instanțe și deciziei instanței de apel, în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

La stabilirea pedepsei, ținînd seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpaților, care se caracterizează pozitiv, anterior nu au fost judecați, de vîrsta acestora, de lipsa circumstanțelor agravante și de scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, Colegiul penal consideră că corijarea și reeducarea acestora poate avea loc fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și cu aplicarea pedepsei complementare.

Colegiul penal atestă că, conform prevederilor art.61, 75 alin.(1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzînd

anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia. Persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art.90 Cod penal.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, iar având în vedere atât principiul prevăzut în art.4 Cod penal – umanismul legii penale, cât și al art.61 alin.(2) Cod penal, că pedeapsa penală are drept scop corectarea condamnatului, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovaților, Colegiul ajunge la concluzia că nu este rațional ca L.Muntean și Șt.Strestian să execute pedeapsa stabilită, ci va dispune suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă, deoarece pedeapsa s-a numit până la 5 ani închisoare, iar careva interdicții de aplicare a art.90 Cod penal nu sunt, din care motive consideră posibil ca pedeapsa aplicată față de inculpații L.Muntean și Șt.Strestian să fie dispusă prin suspendarea condiționată a executării ei.

Astfel, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni.

Prin urmare, recursul ordinar declarat de avocatul C.Bobeică în numele inculpaților L.Muntean și Șt.Strestian parțial se va admite, cu casarea totală a sentinței și deciziei instanței de apel, și se va pronunța o nouă hotărâre.

7. În conformitate cu prevederile art.424 alin.(2), 434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c), alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Bobeică Călin în numele inculpaților Muntean Larisa și Strestian Ștefan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 și sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 17 februarie 2016 în cauza penală în privința lui Muntean Larisa și Strestian Ștefan, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează.

Muntean Larisa și Strestian Ștefan se recunosc vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit.b), c) Cod penal cu stabilirea pedepsei de câte 3 (trei) ani închisoare, pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activitate în domeniul financiar pe un termen de câte 2 (doi) ani, pentru fiecare.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite lui Muntean Larisa și Strestian Ștefan se suspendă pe un termen de probațiune de câte 1 (un) an, pentru fiecare.

Se obligă Muntean Larisa și Strestian Ștefan să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Corpurile delictive se distribuie după apartenență.

Muntean Larisa și Strestian Ștefan se liberează imediat din penitenciar, dacă aceștia nu execută pedeapsa închisorii în baza altor sentințe judecătorești.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 25 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun